09.11.2022

Helsingin kaupungin lausunto hallituksen esityksestä 237/2022 vp eduskunnalle sairausvakuutuslain 2 ja 3 luvun muuttamisesta

HEL 2022-012801 T 03 00 00

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta pyytää otsikossa mainittua asiaa koskevaan 11.11.2022 pidettävään valiokuntakuulemiseen liittyen Helsingin kaupungin kirjallista asiantuntijalausuntoa. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala lausuu pyyntöön viitaten seuraavaa:

Kela-korvauksiin tehtävillä leikkauksilla olisi tarkoitus nykyaikaistaa sairausvakuutuslakia ja rahoittaa osittain vanhuspalvelulain mukainen henkilöstömitoitus. Osa Kela-korvauksiin käytetyistä varoista ohjattaisiin hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Säästöt kohdentuisivat yksityisessä terveydenhuollossa tehtyjen tutkimuksien ja hoidon korvauksiin ja lääkärinpalkkioiden korvauksiin. Säästötoimenpiteet eivät kohdistuisi hammashoitoon tai mielenterveyspalveluihin. Jatkossa vain hammaslääkärin, psykiatrian erikoislääkärin ja suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin määräämät laboratorio- ja kuvantamistutkimukset olisivat korvattavia. Myös psykologin tutkimukset olisivat korvattavia. Muilta osin tutkimuksen ja hoidon korvauksia ei enää maksettaisi.

Jatkossa kaikki yleis- ja erikoislääkärien vastaanottokäynnit korvattaisiin tasasuuruisesti (n. 8 €) lukuun ottamatta psykiatrin ja erikoishammaslääkärin vastaanottokäyntejä, jotka korvattaisiin jatkossakin erikoistaksan perusteella. Lääkärin tekemien toimenpiteiden korvattavuus poistuisi joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Laki tulisi voimaan 1.1.2023.

Kela-korvausten leikkaus on osa suurempaa kokonaisuutta, jolla pyritään terveydenhuollon vaikeasti ohjattavan ja osaoptimointia aiheuttavan monikanavarahoituksen yksinkertaistamiseen. Toisaalta nykyisten kela-korvausten vähäisessä määrin tukemana yksityissektori tuottaa

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566

suuren määrän vastaanottokäyntejä (korvattuja käyntejä kolme miljoonaa vuonna 2019), tutkimuksia ja toimenpiteitä pääosin asiakkaiden rahoittamana. Tämä vähentää julkisen terveydenhuollon palvelujen kysyntää. Ehdotuksen arvioidaan alentavan korvausmenoja yhteensä noin 64 miljoonaa euroa. Tämä on vaatimaton rahamäärä julkisen terveydenhuollon rahoituksessa mutta merkittävä osa yksityissektorin palvelutuotannossa. Mikäli korvausten leikkaus aiheuttaa merkittävää asiakassiirtymää julkisen terveydenhuollon suuntaan, julkisen terveydenhuollon rahoitustarve kasvaa yli poistuvien kela-korvausten ja tavoite hoitoon pääsyn nopeuttamisesta perusterveydenhuollossa vaikeutuu entisestään. Siirtymä voi korostua alueilla, joilla on paljon yksityisen terveydenhuollon tarjontaa, kuten pääkaupunkiseudulla.

Vanhuspalvelulain mukaisen henkilöstömitoituksen nostoa leikkauksista vapautuva raha ei ratkaisevasti helpota, koska perusongelmana on henkilöstöpulan aiheuttamat rekrytointiongelmat eikä vapaata työvoimaa ole.

Valmistelussa on samanaikaisesti esitys rajat ylittävästä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta siten, että potilaat voisivat hakeutua ulkomaille julkiseen tai yksityiseen hoitoon, joka voisi olla potilaalle jopa maksuton potilasmaksua lukuun ottamatta, mikäli hoidon kustannus ei ylittäisi Suomen julkisessa terveydenhuollossa vastaavasta hoidosta aiheutuneita kustannuksia. Tämä on ristiriitaista verrattuna siihen, että potilas hakeutuu yksityiseen hoitoon Suomessa eikä saa lähes minkäänlaista korvausta maksamistaan kustannuksista.

Parhaillaan toimeenpantava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus on mittava sekä rakenteellinen että rahoituksellinen uudistus, ja tässä vaiheessa ensisijainen tavoite on hyvinvointialueiden käynnistyminen ja palvelujen jatkuvuuden turvaaminen. Saavutettavien valtiontalouden säästöjen vähäisyyden, todellisten säästöjen epävarmuuden ja potilassiirtymien vaikeasti ennakoitavien muutosten vuoksi on kyseenalaista ajoittaa korvausten leikkaus uuden sote-järjestämisrakenteen ensimmäiselle vuodelle, jolloin alueiden toiminta ei ole vakiintunutta.

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

09.11.2022

Juha Jolkkonen
sosiaali- ja terveystoimialan
toimialajohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Postiosoite
PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite
Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin
+358 9 310 5015
Faksi
+358 9 310 42504

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI1880001200052430
Alv.nro
FI02012566